

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista „Mir“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

MIR

Glasilo koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravištvu lista „Mir“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

Leto XXXII.

Celovec, 3. velikega travna 1913.

Št. 18.

Oj, ta nesrečna Albanija!

Celovec, 29. aprila.

Albanija, ta od Avstrije tako negovana dežela, za katere prebivalstvo je naša vlada bolj skrbela kakor za lastne jugoslovanske državljane, je prinesla naši državi že enkrat vojno nevarnost. Ko je bila srbska vojska pri Kumanovem potokla Turke in potem zmagovalno prodrla skozi Albanijo, turško pokrajino, do Jadranskega morja, tedaj so voditelji naše države zaklicali Srbom: »Ven iz Albanije! Proč od morja! Albanija mora postati samostojna!« To je razmerje med Srbijo in našo državo zelo izpremenilo. V Srbiji so takoj začeli proti Avstriji govoriti in pisariti ter groziti. Rusija je Srbe podpirala. Ni manjkalo mnogo do vojske. Le naš miroljubni cesar je — proti viku in krikom nemških listov — preprečil krvavo vojsko.

Avstrijski Slovani so našo diplomacijo tedaj napadali, češ, da uganja Nemcem na ljubo protislovansko in državni škodljivo politiko. Takoj so začeli nemški kajskači upiti, da so Slovani izdajalci, čeravno sami dobro vedo, da v Avstriji poleg Tirolcev ni boljših patriotov kakor so ravno Jugoslovani. Saj ni ravno tisti najboljši patriot, ki odobrava vse kozle, ki so jih že ustrelili naši avstrijski diplomati. Kadar pride do resnega, so Slovani vedno na pravem mestu! To so dokazali vsikdar in bodo tudi v bodoče. Bolelo pa je nas avstrijske Jugoslovane, ko smo videli v Avstriji toliko ljubezni za Albance, prav nič pa do nas Jugoslovanov, avstrijskih državljanov. Naši državniki so v Albanijo zmetali milijone in milijone, gradili so Albancem albanske šole, z avstrijskim, torej tudi z našim denarjem so podpirali Albance, lastne državljane Slovence in Hrvate, predvsem koroške Slovence pa so pustili gospodarsko, kulturno in narodno umirati!

Ta negovana Albanija je spravila sedaj našo državo že v drugo in resno zadrego. Črnogorci so osvojili Skader. Avstrijski državniki so se pa prej potrudili in pri drugih velesilah dosegli, da bo Skader pripadel Albaniji. Črnogorcem pa se prav nič ne ljubi več iz Skadra, ampak so se začeli v njem utrjevati. Črnogorski kralj je večkrat glasno zatrjeval, tudi oficijelno nasproti avstrijskemu poslaniku v Cetinju, da Skadra ne pusti za nobeno ceno. Zato se je naše zunanje ministrstvo zopet obrnilo do drugih velesil in jih opozorilo, da so sklenile, da mora biti Skader albanski; če se Črnogorci temu protivijo, naj se jih prisili, da se odrečejo Skadru. Avstrijski zastopnik je zagrozil, da bo Avstrija na svojo roko postopala, če bi druge velesile ostale samo pri besedah ali bi zadevo zavlačevale tako dolgo, da bi Avstrija vse zamudila in bi ostali njeni diplomati pred celim svetom zopet blamirani. Zastopniki drugih velesil so na skupnem posvetovanju v Londonu minoli ponedeljek zatrjevali, da se mora Črna gora ukloniti volji velesil, da pa ne kaže nastopati proti Črnigori z vojaško silo, ampak se morajo dobiti druge poti. To našega zunanjega ministrstva ni zadovoljilo. Zato se je konferenca v Londonu preložila na četrtek. Naš zunanji minister pa je prej zatrjeval, da ne bo trpel več nobenega zavlačevanja, ampak bo Avstrija nastopila sama, ne da bi vprašala velesile in prisilila Črnogoro, da se uda. Če grof Berchtold izvede, kar je za-

grozil, potem bojo že pokale puške, še predno izide naš list. Črnogorci se na vpad od naše strani z mrzlično naglico pripravljajo. Na goro Lovčen, ki obvladuje Kotor, so poslali izpred Skadra 100 kanonov. Večji del črnogorske armade je tudi odkorakal iz Skadra v Črnogoro. Črnogorci se torej resno in premišljeno pripravljajo za slučaj, da bi naša država poizkusila z vojaško silo ukloniti Črnogorce.

Essad paša križa račune.

Ali naša država res izvede grožnje, da z vojaško silo izžene Črnogorce iz Skadra, ali ne, je težko soditi. To pa zavoljo tega, ker je Essad paša, bivši poveljnik v Skadru, postavil na glavo vse sklepe velesil in prekrižal vse načrte naših diplomatov.

Essad paša bi se bil v Skadru držal lahko še nekaj časa. Začel se je pa raje pogajati s Črnogorci in je podpisal pogodbo, da prepusti Črnigori Skader in ozemlje južno od Skadra do reke Drin, Črnogora in balkanska zveza pa zato pripozna Essad pašo za vladarja od velesil neodvisne, samostojne Albanije, ki bi ostala pod pokroviteljstvom Turčije. Ta akcija je resna, ker je Essad paša Albanec, celo iz uglednega albanskega rodu, ker ima Essad paša okroglo 26.000 vojakov, s katerimi je s puškami in lažjimi topovi odkorakal iz Skadra v mesto Tirano, ki leži sredi Albanije. Že v Skadru se je Essad paša dal razglasiti za albanskega vladarja. Črnogorskemu kralju je obljubil, da se hoče potem pridružiti — balkanski zvezi. Djavid paša je baje s tem načrtom zadovoljen in se bo s svojo armado v Albaniji priklopil Essad paševi armadi. Zdi se, da je vse to delo premetenih srbskih in črnogorskih diplomatov, ki so znali pridobiti za ta načrt mladoturško vlado v Carigradu, da se tako ubranijo diplomatov velesil.

Glavno vprašanje je sedaj, če bo Avstrija Essad pašo prehitela, kar ni verjetno, ker prihaja iz Belgrada poročilo, da je Essad paša že v Tirani, oziroma če bo Avstrija Essad pašo pripoznala za vladarja ali ne, če ga res izvolijo za vladarja albanski rodovi in če bo pripustila samostojno Albanijo pod turškim nadzorstvom namesto Albanije pod nadzorstvom velesil ali ne.

Izključeno pa tudi ni, da so za ta načrt vedele Rusija, Francoska in Angleška in so le čakale, da se naša diplomacija nasede. Če bi se to izkazalo za resnično, potem tudi ni dvoma, da bi te države pripoznale novo Albanijo z Essad pašo kot njenim vladarjem, in naša država bi potem imela dvojen izhod: prilagoditi se tem novim razmeram ali pa brez ozira začeti s silo in tako riskirati: svetovno vojsko.

Toda to so le domnevanja in je treba počakati dejstev, za katere bomo izvedeli morda že v par dneh.

Za čebelarje.

Slovenci smo bili še od starodavnih časov sem vneti čebelarji. Starim Slovincem je bila strd vsakdanja jed. Dandanes sicer nimamo več tako strdenih let, vendar je to gotovo, da čebelarstva ne bomo opustili. Čebelarstvo je za gospodarstvo velikega pomena. Vsaka cvetlica obrodi sad namreč le tedaj, če pride na njo cvetni

prah od druge rastline. In to preskrbijo čebele. One sicer ne hodijo po cvetlicah zaradi tega, da bi prenašale prah, toda prah se jih prime sam na noge, na trebuh, na rilček, in ko pride čebela do druge cvetlice, odpade tam zopet sam od sebe kak majhen prašek. To pa zadostuje. Cvetka je s tem oplojena in obrodi sad ali zrno.

Pa tudi za vzgojo ljudstva je čebelarstvo velikega pomena. Pisec teh vrstic ne pozna nikogar, ki bi bil vnet čebelar, zraven pa zapravljevec, kvartlač, pijanec, ampak nasprotno vidimo, da je vsak vnet čebelar obenem tudi razumen gospodar, ki obrne vsako krono prav in ki ne razmetuje denarja. Kako pa bi tudi moglo biti drugače! Ko čebelar pri čebelah sedi in vidi: kolikokrat mora čebelica zleteti, da nabere piskerc strdi, ali ne bode znal ceniti potem tudi denarja (vsakega vinarja). Tu vidi čebelar, kako se mora truditi na svetu vsako živo bitje, če hoče živeti, in ta nauk je veliko vreden. Starši bi imeli raditega navajati mladino k čebelarstvu, ker čebele ji bodo dale brez besede najlepši pouk, dale ji bodo najlepši zgled. In zgled je več vreden kakor pa besede, saj pravi pregovor: beseda miče, zgled pa vleče. Vrhtega pa najde tu mladina ob prostem času (kakor ob nedeljah) lep in pravi kratek čas in ne išče hrupne, večkrat škodljive zabave.

Resnica pa je, da nam prinese čebelarstvo tudi dandanes, čeravno nimamo tako strdenih let, kakor so bila prej kdaj, lep dobiček.

Prej nihče ni kupoval čebel in jih torej tudi ni bilo mogoče prodati, danes se pa čebele lahko, in sicer tudi precej drago prodajo. Tako pozna pisec več gospodarjev (kmetov), katerim nese čebelarstvo več kakor cela kmetija. Delati se mora danes pač le na to, da dobimo veliko rojev in močne roje, da si tako število panjev pomnožimo ter da potem moremo nekaj panjev prodati. Kako se to najbolje zgodi, to nam povejo strokovni listi. Tak list pa more izdajati le kako večje čebelarsko društvo. Zato je pa potrebno, da se združijo čebelarji v taka društva.

Pa še drugi razlogi so, ki nas silijo v združitev. Danes imajo že povsod taka društva. Razume se, da se trudi vsaka taka čebelarska zveza, da bi pridobila slavo domači čebeli, da bi opozorila svet in kupce na svoje čebele, na med, vosek itd. Samobsebi se pa potem tudi razume, da mora čebelarstvo neorganiziranih krajev za organiziranimi zaostati. Velikega pomena je tudi to:

Čebelarji so dosegli (to so dosegla tudi društva; če bi ne bilo teh, bi posamezniki gotovo ničesar ne dosegli), da pusti razdeliti ministrstvo v takih letih, ki so bila za čebelarstvo (za strd) posebno slaba, nekaj neobdačenega sladkorja. Ta sladkor pa dobijo le čebelarske zveze. Če bomo hoteli biti deležni tudi koroški čebelarji te dobrote, ustanoviti bomo morali svojo čebelarsko zvezo za Koroško. Dosedaj smo dobivali po nekaj sladkorja od kranjske zveze. Razume se pa, da ima skrbeti ista predvsem za domače (kranjske) čebelarje. Tisti zahtevajo vselej sami toliko sladkorja, da kranjska zveza niti domačinom ne more dosti ustreči. Neglede na to pa se sladkor tudi po nepotrebnem podraži, ker mora iti iz Prage najprej v Ljubljano in od tem šele k nam. Tudi se zamudi s tem nepotrebnem nekaj časa. Ministrstvo namreč dovoli sladkor v zadnjem trenutku,

kadar ga čebelarji že rabijo, in je potem čebelarjem veliko ležeče na tem, da ga dobijo najprej ko mogoče. — In še nekaj: Vlada je spoznala, kakšnega pomena da je čebelarstvo in z veseljem se mora pripoznati, da je tudi pripravljena pomagati, kadar pridejo čebelarji v stisko. Tako je dala vlada leta 1909 šest in pol tisoč kron za koroške čebelarje. Taka podpora se razdeli vselej potom čebelarskih društev in je tedaj (leta 1909.) dobila denar za vse koroške čebelarje (ker Slovenci nimamo svoje zveze) nemška koroška čebelarska zveza. Nakupila je panje in ti bi se imeli razdeliti takim čebelarjem, katerim je poginilo največ panjev. Kako pa so se ti panji porazdelili? Vsak vé, da je v Podjurski dolini veliko čebelarjev. Cela Podjunska dolina pa je dobila le štiri panje. In kaki so bili ti panji? V jeseni, ko so došli, tehtali so po 5 do 6 kg. Tak panj naj potem prezimi. Slovenski čebelarji, katerim je poginilo po 30 panjev, niso dobili od tega državnega, za Slovence ravnotako namenjenega denarja niti vinarja. Medtem pa so bili drugi (nemški) kraji prav bogato obdarovani. Tako je dobil n. pr. samo sodni okraj Špital 54 panjev, kljub temu, da ni bil tako močno prizadet. Iz tega sledi zopet stari nauk: Če hočemo kake pomoči, poiščimo si jo sami, Nemci nam je še nikdar niso dali!

Združimo se!

Če hočemo biti Slovenci v slučaju potrebe teh dobrot deležni, je neobhodno potrebno, da se združimo. Združimo se zdaj; tedaj ko bi že podporo ali kaj drugega potrebovali, bi bilo prepozno. Veliko je sicer takih ljudi, ki nočejo storiti ničesar in nočejo izdati za društvene namene ne kronice, podpore in ugódnosti pa bi radi uživali. To ni lepo in je škodljivo. Zapomniti si moramo, da more društvo le tedaj kaj doseči, če ima veliko udov. Čimveč udov, tem bolje!

Na binkoštno nedeljo bo ob treh popoldne v mali dvorani hotela Trabesinger v Celovcu ustanovno zborovanje za slovensko koroško deželno čebelarsko zvezo. Slovenci, ki se zanimajo za čebelarstvo, prihitite tedaj v Celovec! Ne bodi Vam žal za par kronic. Pomislite, da je to za nas potrebno. Pokažite, da Vam je v resnici za čebelarstvo, pokažite, da veste, koliko je organizacija vredna.

Zborovanje se napravi nalašč na Binkoštno nedeljo popoldne. O Binkošti se pelje ta in oni v Celovec in opravi tedaj to zraven. Drugi pa, ki ravno nimajo opravka, bodo menda en dan tudi pogrešali. Vrnejo se lahko že v nedeljo na večer ali pa ostanejo v Celovcu in se odpeljejo šele v ponedeljek.

Stvar je taka, da ne moremo odlašati, kajti ne vemo, če morebiti ne bomo potrebovali sladkorja že v tej jeseni. Kranjska osrednja čebelarska zveza je zato priporočala, da ustanovimo koroški Slovenci svojo deželno zvezo. Od naše nemške deželne zveze nimamo Slovenci ničesar pričakovati, ker se na naše potrebe ne ozira. Vsiljuje nam nemški list »Bienenwatter«, ki za naše razmere ni in ki ga Slovenci tudi ne razumemo. Koliko smo se Slovenci svoj čas trudili, da bi dosegli slovenski list ali da bi se nam dajalo namesto tega »Bienenwatter« »Slovenskega Čebelarja«. Vse je bilo zastoj, četudi so celo pravični Nemci pripoznali, da bi se nam moral dati slovenski list. Ko si ta gospoda drugače ni več vedela pomagati, dejala je: da je to sploh ne briga in amen!

Našteli bi lahko še drugo, toda mislimo, da je dovolj. Mislimo, da bode uvidel vsak slovenski čebelar, da si moremo in moramo pomagati edino le sami. Zato pa: na svidenje na binkoštno nedeljo popoldne ob treh v mali dvorani hotela Trabesinger v Celovcu.

Dnevne novice in dopisi.

Pevska slavnost in tombola, ki ju prireditelci S. K. S. Z. in »Podporno društvo za slovenske organiste na Koroškem« prihodnjo nedeljo, dne 4. majnika, v veliki dvorani hotela »Trabesinger« v Celovcu, se začne ob pol 4. uri popoldne.

Osebnostna vest. Za referenta pri deželni agrarni komisiji imenovanemu vladnemu svetniku Francu Mayrhofer pl. Grünbühel je podeljen naslov in značaj dvornega svetnika.

Kdo vodi na Koroškem nemškonacionalno propagando? Pri občnem zboru zveze Südmarkinih podružnic za Zg. Koroško v Beljaku so bili v vodstvo izvoljeni gospodje: Za načelnika finančni nadzornik Ferd. Raunegger, tovarnar A. Bruckmann za namestnika; Mat. Stissen, železniški revident, za blagajnika; Ernst Rauter, železniški adjunkt, za tajnika; Hubert Grohmann, železniški koncipist, za zvezinega govornika (po domače: za hujškača proti Slovincem). Kot svetovalci so bili izvoljeni: O. Bernold, nadučitelj pri Mariji na Zili, dr. Fank, železniški komisar v Beljaku, K. Gitschthaler, nadučitelj na Brnci, W. Lecher, strokovni učitelj v Špitalu, F. Stagl, davčni upravitelj v Rožeku, J. Peternel, nadučitelj v Puchu, J. Stadler, knjigovodja v Podklostru in J. Aichholzer, posetnik v Št. Andražu.

Samomor. Iz Borovelj se nam poroča: Dne 26. aprila se je pri Šoštarju v Kočuhu ustrčil 81 let stari čevljar Miha Ogris s staro puškino cevjo (rorom) na sledeč način: Nabil je puškino cev in jo vtaknil v ogenj v štedilniku; potem se je vsedel in naslonil glavo na cev. Strel je prebil njegovo glavo. Pravijo, da ni bil pri pameti.

Iz garnizijskega zaporu pobegnili. Ponoči od 23. na 24. aprila sta iz garnizijskega zaporu v Celovcu pobegnili v 3½ in 4 leta hude ječe zaradi tatvine in kot vojaška begunca obsojena vojaka, infanterist 7. pešpolka Kutzelnig in lovec bataljona štev. 8 Wulz. Stražila je straža 7. pešpolka. Pobegla tiča sta prežagala mrežo na oknu v zaporu, zlezla skozi okno na dvorišče, razbila lesena vrata na vrtu in preplezala 2½ metra visok zid. Sumijo, da sta jo mahnila proti Švici.

Pri vojaškem naboru v Dobrlivasi je bilo dne 22. m. m. od 191 nabornikov odbranih 53, v Št. Lenartu v Labudski dolini pa 25. m. m. od 208 nabornikov 48.

Mrlič v Dravi. Kakih 50 metrov nad Žmavcarjevim mostom so našli na pesku ob bregu truplo kakih 50 do 55 let starega moža. Kdo da je mrlič, niso še mogli dognati. Sodijo, da je ležal v vodi približno mesec dni.

Samomor. V Mitterbergu pri Paternionu se je obesil v hiši posestnik Janez Winkler. Bal se je sodnijske kazni.

Srbi bojkotirajo avstrijsko blago. »Grazer Volksblatt« je poročal: Znana ugledna graška trgovska veletvrdka je prejela od neke belgrajske tvrdke (firme), s katero je dolgo let imela trgovske zveze, sledeče pismo: »Ker je v Srbiji nastal bojkot avstrijskega blaga, mi ne zamerite, ako morda ne bom ničesar več naročil pri Vas, ker Vaša monarhija je naša krvna sovražnica, njena politika Srbiji ne pripusti morja in Albanije kakor Črnigori ne Skadra. Poglejte Vašo zaveznico Nemčijo; ta se ne zmeni za to reč, zato je pri nas priljubljena in bo v bodoče ona zaslužila pri nas.« »Grazer Volksblatt« je dostavil temu pismu tole: To pismo, ki dobro slika, kako misli srbski narod, nam z grozno jasnostjo kaže, kaj bo sledilo naši zavoženi balkanski politiki. Izgubili bomo še to trgovinsko polje in naši trgovci in obrtniki morajo čutiti hude posledice naše slabe politike.«

Poizkušen samomor? Knjigotrški vajevec Jurij Grasser v Celovcu je v noči na 27. aprila izginil. Drugo jutro so ga našli v

Šmartnu pri Celovcu napol zmedenega. prepeljali so ga v bolnišnico; baje je izpil neko zdravilo za oči, kar ga je sicer omamilo, pa ne bo hujših posledic. Oče, ki je sluga pri deželnem odboru, je bojda ravnal ž njim trdo.

Podkarnos. (Požar.) V noči 28. aprila proti 11. uri je izbruhnil požar na Selu in vpepelil hišo in gospodarsko poslopje Jakobu Zablačanu p. d. Kutniku. Živino in pohištvo so rešili. Škoda znaša 13 do 14.000 kron, zavarovan je pa posestnik le za 5000 kron.

Bistrica v Rožu. (Požar.) Dne 27. aprila proti desetim ponoči je pogorelo gospodarsko poslopje, ki je last 11 let starega Ilja Hafnerja p. d. Lapuševega v Vranjici.

Kazaze. (Birma.) Po 17 letih smo imeli minuli četrtek, dne 24. t. m. spet enkrat v svoji sredi svojega nadpasterja, ki so nas posetili, da podelijo našim malim zakrament sv. birme. Cela za naš kraj izvanredna slavnost se je izvršila v najboljšem redu. Oba dni je vladalo pa tudi prav prijetno vigradno vreme. Naša vas je bila praznično ogrnjena. Opazil si štiri v zelenje in umetno cvetličje ovite slavoloke s primernimi napisli, enega ob cesti v lesu, tri na vasi, na katerih so bila znamenja vere, upanja in ljubezni. Lepo in bogato ovenčana sta bila tudi cerkev in župnišče. Na sejmišču pa so fantje postavili visok mlaj, okinčan na vrhu z raznimi naveski, na stolpu je visela pappeževa, na župnišču cesarska zastava, na treh najvišjih smrekah pa tri slovenske trobojnice. Tudi grobovi na pokopališču, katerega plot so bili gospodarji prej popravili, so bili z vencji ozaljšani. Presbiterij smo pustili na novo slikati ter privoščili ob tej priliki tudi staremu vaškemu križu prenovljenje. Tako je bilo vse, ko so prišli Prevzvišeni. Sprejeli smo jih pri slavoloku, ne daleč od cerkve. Poleg domačega župnika so jih pozdravili še en učenec kot zastopnik šolske mladine, zastopnica Marijine družbe, načelnik izobraževalnega društva in »Sv. vojske« s slovenskim tracom ter g. župan. Vsi pozdravi so bili izključno slovenski. Tudi prevzvišeni so se vsem slovensko zahvalili. Po vходу v cerkev se je vršila kateheza in pregledovanje cerkve. Prihodnji dan po sv. maši Presvetlega pri kateri je bilo pri obhajilni mizi okoli 50 ljudi in po pridigi č. g. Fajnika, kaplana iz Šmihela, je bil obhod na pokopališču in nato sv. birma. Birmancev je bilo 91, in sicer 45 dečkov in 46 deklic. Iz domače župnije jih je bilo 30, drugi so bili deloma iz Šmihela, Pliberka, Vogrč, škocijana ter Dobrlivasi. Ena je bila tudi iz javantinske škofije. Slavnosti sv. birme se je udeležilo mnogo ljudi od blizu in daleč ter poleg preč. g. dekana Mariniča tudi še 9 drugih duhovnikov. Ob celi slovesnosti so vrlo pokali topiči. Popoldne ob eni uri so nas Prevzvišeni zopet zapustili. — Da so bili dnevi birme vsem dnevi milosti in dnevi utrjenja v sv. veri! V to pomozi moč Sv. Duha!

Birma. (Slovo.) Zopet je našo župnijo zadel žalosten dogodek, ker so se ločili naš prečastiti gospod župnik Franc Katnik, ki so bili osem let med nami; zaradi slabega zdravja so stopili v pokoj ter šli na svoj dom in čez leto se gredo zdraviti na Bistriško planino. Z vsemi farani vred bo čutilo odhod svojega dobrotnika tudi naše tamburaško društvo »Dobrač«. Za ves njihov trud naj jim podeli Bog zopet ljubo zdravje.

Sveče. (Birma. Odgovor na »Fr. Stimmen«.) »Freie Stimmen« z dne 25. malega travna 1913 napadajo mene ter slovensko koroško duhovščino sploh, in sicer zavoljo škofovega sprejema in kateheze ob vizitaciji in birmi, ki se je tu vršila dne 19. malega travna. Mislim sem začetka, da pošljem popravek »štimcam« samim. Pa čemu? Saj pri nas tega lutrovskega lista, hvala Bogu, nihče ne bere, izvzemši par frakarjev na Bistrici. Vrhutega bi moral popravek pisati v nemškem jeziku, ki ga pa v slovenskem Rožu ne potrebujem. Blago-

Denar pridobivati

delati in služiti moremo le s popolnoma zdravimi rokami in nogami. Skrnina, protin, izvinjenja, izpahnenja, opekline, otekline in mišična oslabeleost, povzročene vsled vlažnosti

ali prehlajenja, so velika zapreka pri služku. Zato priporočamo čitateljem, da imajo za take nepričakovane slučaje vedno Fellerjev bolečine lajšajoč zeliščni esenc-fluid z znamko »Elza-fluid« pri roki. Kakor smo se sami pričepčali, lajša bolečine, krepi mišice, osvežuje, podeljuje dobro spanje in

nove delavne moči. 12 steklenic za K 5— pošilja franko lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elza trg št. 67, Hrvatsko, ki dobiva vsak dan zahvalna pisma o učinkih tega fluida. Tudi Fellerjeve odvajalne »Elza-kroglice« 6 škatlic K 4— franko moremo čitateljem priporočati.

voli torej ti, naš ljubi »Mir«, sprejeti od nas poročilo o birmi v obliki odgovora na imenovani članek! Ta se zgraža nad menoj najprej zavoljo kateheze, češ, da nemških vprašanj »ni ravno mrgolelo«. To je pa res prava germanska oholost! Da bi vam pomagali ponemčevati slovenski Rož, tega od nas nikdar ne pričakujte! Kristus ni rekel: »Pojdite in ponemčujte narode«, ampak »učite vse narode!« Trije učenci so bili nemško vprašani in še med temi znata dva slovensko. To ve vsak, kdor je bil pričujoč pri katehezi. Tisti, ki je oni članek skuhal, gotovo ni bil v cerkvi. To kaže njegova trditev, da so celo slike in podobe svetnikov bile v narodni obleki. Onega, ki je to napisal, imenujem očitnega lažnika ter ga za takega smatram tako dolgo, dokler mi tega ne dokaže, oziroma svoje trditve prekliča. Slovensko trobojnico razobesiti na cerkvenem stolpu in župnišču si pa ne bomo dali prepovedati, dokler smo še duhovniki tam gošpodarji, zlasti od takih ne, ki cerkve od znotraj skoraj nikoli ne vidijo. Ako so, kakor je tam brati, tudi na privatnih hišah visele slovenske zastave, tedaj slava takim gošpodarjem, ki se ne boje naših nemčurjev in privandranih Nemcev! Ali mislite, da bomo v občini, ki z otroci vred šteje komaj 50 pravih Nemcev, prevzvišenega knezoškofa sprejeli s frankfurtaricami? Ali ni naravno, da svojega višjega duhovnega pastirja sprejememo z zastavami, ki so v Avstriji pripoznane ter nas značijo za Slovence, češar se ne sramujemo biti? Očitajte nam, da smo na ta način napravili »nemškemu škofu demonstrativen sprejem«. To je prebedasto. Saj prevzvišeni ni samo škof koroških Nemcev, ampak tudi Slovencev. Saj je to sam pripoznal s tem, da je pozdravljal slovensko odgovarjal in v cerkvi slovensko molil. Najlepše pa šele pride. Pišete, da nam je škof naše ravnanje zameril ter nam dal celo tozadevno prepoved. Pozivljam vas, da nam za to navedete vsaj eno zanesljivo pričlo! Sicer pa ste nam s tem člankom le ustregli. Prevzvišeni se je vsaj zopet prepričal, da se »štincam« ne sme verjeti. Mi se vam pa imamo zahvaliti za to, da ste s tem člankom našo čast v očeh pravičnih le še povzdignili. — Valentin Mörtl, administrator.

Velikovec. (Izid vojaških naborov.) K vojaškemu naboru dne 18. in 19. aprila t. l. v Velikovecu je došlo 341 nabornikov, potrjenih pa je bilo 69, dne 21. aprila v Železni Kapli je došlo 97, potrjenih pa je bilo 34, dne 22. aprila v Dobrlivasi je došlo 191, potrjenih je bilo 53, dne 32. aprila v Prevaljah sta došla 202, potrjenih je bilo 46, dne 24. aprila v Pliberku je došlo 154 nabornikov, potrjenih je bilo 55. Največ vojakov sta dala najbolj zavedna slovenska okraja Pliberk, ki je dal sam 101 vojaka od 356 nabornikov in železnokapelski okraj. Najslabše se je izkazal nemškutarski okraj Velikovec in v tem sodnem okraju zavzema zadnje mesto občina Grebinj, od katere občine je bilo izmed 84 nabornikov samo 7 potrjenih.

Št. Rupert pri Velikovecu. (Požar.) O polnoči, dne 23. malega travna t. l., je nastal požar pri tukajšnjem posestniku in cerkvenem ključarju Jerneju Cikulniku, po domače Höflarju, ki je vpepelil vse njegovo gošpodarsko poslopje. Vseled nastale svetlobe se je posestnik še ob pravem času prebudil iz spanja, da je mogel rešiti vso živino, izvzemši dva jesenska prasca in dve ovci, ki so zgoreli. Ogenj je najbrž nastal v stoji. Kdo je zažgal, je neznano. Posestnik je bil sicer zavarovan, ali v primeri s sedanjo draginjo vse prenižko.

Št. Rupert pri Velikovecu. (C. kr. dvorni svetnik pl. Mayrhofer.) Dne 30. malega travna t. l. je nas zapustil vodja tukajšnjega c. kr. okrajnega glavarstva in lastnik tukajšnjega gradu Kohlhof visokorodni gospod c. kr. vladni svetnik Franc Ks. pl. Mayrhofer - Grünbühel, ki je bil prestavljen k c. kr. deželni vladi v Celovcu in obenem povišan za c. kr. dvornega svetnika. G. dvorni svetnik pl. Mayrhofer je bil skozi dve dobi, in sicer od leta 1900 do 1903 in od leta 1907 do zdaj vodja tukajšnjega c. kr. okrajnega glavarstva, ali vselej se je izkazal kot strogo nepristranskega uradnika, ki je imel odprto srce za bedo našega ljudstva. Koliko se je trudil, da bi pomagal revnim našim občinam. Svojega katoliškega prepri-

čanja ni nikdar zakrival, redno se je udeleževal v tukajšnji župnijski cerkvi nedeljske božje službe in prejemal svete zakramente v veliko spodbudo vernega ljudstva. Bog povrni visokorodnemu gospodu dvornemu svetniku vso njegovo dobrotljivost in ves lepi zgled, ki ga je našemu ljudstvu dajal! Hvaležnost našega ljudstva mu je zagotovljena.

Železna Kapla. (Dva samoumora v enem dnevu.) V ponedeljek sta se tu ustrelila Janez Piskernik in Rok Karun, po domače Stopar. Ubogi sorodniki!

Pliberk. (Nabori.) V četrtek, 24. aprila so se vršili vojaški nabori in je bilo potrjenih 56 nabornikov, večinoma sami kmečki sinovi. Občutno je prizadeto naše slov. kat. izobraževalno društvo, ker je bilo potrjenih 7 fantov društvenikov, in sicer 5 v prvem in 2 v tretjem razredu. Prizadet je tudi naš »Orel«, ker sta zapissegla cesarju zvestobo dva odbornika, tajnik Janez Riedl in blagajničar Anton Igerec. Zopet je dobil naš presvitli cesar slovenskih fantov vojakov in domovina zvestih braniteljev. To je jasen dokaz, kako ljubi celo cesar fante, ki so vzgojeni v slovenskih katoliških društvih. — Sedaj naj še reče kdo, da smo slabi patriotje! Slovenski rekrut.

Ledenice. (V odgovor.) V lutrovski »Bauern-Zeitung« se nekdo zaganja v socialni kurz, ki ga je priredila meseca marca pri Rutarju v Dolinčičah S. K. S. Z. Temu dopisniku odgovarjamo, da je v svojem dopisu grdo — lagal. Saj je grda laž, da so gospodje govorniki »samo hujskali« in da je pri tem slabo odrezala naša ljuba Avstrija. — Dopisniku »B.-Z.« povemo, da smo gospodom govornikom iz srca hvaležni za ves njihov trud in obenem že sedaj prosimo, da bi nas kmalu zopet obiskali s tako važnim podukom. Resnica je, da le nasprotniki na svojih shodih v Rožeku hujskajo in lažejo, kakor je zadnjič lagal spodnještajerski hujškač Linhart, da so Slovenci — izdajalci. Linhart, ki je igral že vse politične farbe, od socialdemokrata in slovenskega narodnjaka do Nemcem udinjanega in od Nemcev plačanega renegata, je pač najmanj poklican govoriti o kakem izdajalstvu!

Črna. (Uboj.) V gostilni pri Škrubeju je pred nedavnim nastal med vozniki Jernejem Orožnom, Alojzijem in Jakobom Tomicem in Filipom Štefanom ter med več rudarji pretep. Končno so rudarji zbežali. Ko so bili že kakih 100 korakov od gostilne oddaljeni, so jih za neko pečino pričakali vozniki in jih napadli. Rudarja Žnidar in Rak sta zbežala v neko leseno barako, kamor so jima vozniki sledili. Rak je skočil skozi okno v barako, Žnidarja so pa hlapci vlekli k pečini in ga tam obdelovali. Tedaj je prišel na pomoč rudar Podpečnik, ki je prejšel zaostal v gostilni. Orožen in Štefan sta se vrgla nanj. Podpečnik je zadobil več ran, razdrobila sta mu celo črepijo in je umrl. Vse štiri hlapce so odpeljali k okrajnemu sodišču v Pliberk. Posledice pijačevanja...

Beljak. (Dvojen umor in samomor.) Tukaj je povzročil grozno razburjenje čin ljubosumnega moža, ki je umoril dva sinova, ranil ženo in sebe ustrelil. Revident pri državni železnici Jožef Ahačič je v noči 28. aprila vlomil v spalnico svoje žene, z železno palico v roki. »Danes moraš z menoj umreti,« ji je zaklical in jo pahnil v vrat. Žena se je rešila v drugo sobo in od tam na balkon na dvorišču, kjer je klicala na pomoč. Medtem je Ahačič prerezal vrat svojemu šestletnemu sinčku, ki je spal v postelji in tudi drugega, 12 let starega sina je s palico sunil v vrat. Ves v krvi je še zbežal k oknu in hotel na pomoč klicati, ko ga je oče z drugim sunkom umoril. Blazni oče se je podal nato v svojo sobo in se ustrelil z revolverjem. Ko so udrli na ženinino klicanje v Ahačičevo stanovanje, so našli tri mrljice. Ženo so spravili v bolnišnico, kjer so jo kmalu odpustili, ker njena rana ni bila nevarna. Pred strašnim svojim činom je Ahačič napravil testament in napisal več pisem. Z ženo sta se prepirala in je bil nanjo ljubosumen. Kot uradnika so ga hvalili.

Št. Lipš pri Žineku. (Nesrečen ted en.) Redkokrat se je oglašilo toliko nezgod v enem tednu pri kaki župniji, kakor se je zgodilo minuli teden pri nas, in sicer: Pri

kmetu Tomažu so popravljali studenec in so radi snaženja dvignili tri studenčne cevi; ko so očejene cevi v studencu zopet vlagali, se je veriga odtrgala in potegnila železni navoj (vinto) v globočino; Francu Habercu je zmečkalo prst, posestniku p. d. Zamulenu je padajoča cev desno roko do malega zmečkala, da je revež nezmožen opravljati potrebna dela. — Dne 22. aprila so prišli fantje iz Večne vasi v Šmihelu pred naborom v Št. Lipš k znancem se poslavljati; ravno tisti večer so prišli tudi iz Kokove in Dobrlevasi v Št. Lipš; ker so se precej sporekli, so se v temni noči začeli s kamenjem in plankami obdelavati in so Jerneja Kapuna p. d. Dihurja iz Večne vasi ubili. Kamen je nesrečnemu fantu prebil črepijo na glavi in možgani so se iz te zevajoče rane vsuli, da je revež na mestu obležal mrtev. Nepopisna je bila žalost pri sorodnikih, ker je prvokrat šel na obisk v Št. Lipš in se ni več vrnil živ iz Št. Lipša. Pomenljivo in tolažljivo za fante v Št. Lipšu je, da nobeden ni bil v tej nesrečni tovarišiji udeležen. — Dne 23. aprila je šel Janez Volavčnik, p. d. Makic v gozd drva k potu spravljati; ko je s cepinom neko bruno v nižavo vlekel, se mu je cepin izdrl iz bruna in mož je padel v globočino in obležal mrtev; žena njegova je šla za njim, ker ni prišel k večerji domov; klicala ga je, a mož se ni oglašil — tavajoč po gozdu ga najde v jarku mrtvega ležati. Šele ob 11. uri ponoči so spravili pridnega gošpodarja v hišo žalosti in ga položili na mrtvaški oder. — Dne 23. aprila je Neža Jan, p. d. Primij po Blažu Tumpel pustila voziti gnoj na njivo; ker je majhno dvorišče, je žena premaknila voz, da bi voz spravila bliže k gnoju. V tem trenutku potisne konj z vso močjo voz nazaj in ženo pritiska k vogalu hiše in reva ves drob zmečka; reva leži v strašnih mukah. — Dne 28. aprila pridrvi strašen vihar, pokrije severno stran z debelo točo; blisk in grom spremlja točo in dež in udari v cerkveni stolp, da se je belež pod zvonikom razsul. Od »črnege ponedeljka« se oglašja udarec za udarcem in ljudstvo se plašno ozira v bodočnost, da bi nas še več nesreč ne zadelo!

Kazaze. (Razno.) Zopet se je odprl pri nas na pokopališču nov grob, v katerega smo položili k večnemu počitku p. d. Žmavcarjevo Terezo na Metlovi. Že dolgo časa je bolehal, dokler ji ni smrt poslala poslednje urice. Bolezen je prenašala z veliko vdanostjo in potrpežljivostjo. Dosegla je starost 38 let. Naj v miru počiva! — Napisi na slavalokih pri sv. birmi so bili ti-le: 1. »Župnija naša se raduje, ker jo Prevzvišeni obiskuje«. 2. »Glejte, veliki duhovnik! Blagoslovljen, kateri pride v imenu Gospodovem!« 3. »Da bi trud in delo Vaše vspeh imelo!« 4. »Ta hiša božja, središče naše, združuje svoje v molitve Vaše, o nadpastir!« 5. »Vdano Vam poklanja naša se župnija.« 6. »Pri-segamo Ti, Prevzvišeni gost, zvestobo, vdanost, ljubezen, krepost.« 7. Na kolodvoru: »Z Bogom!«

Kotlje. Saperlot, Koteljčani nismo karisibodi. Velika čast nas je zadela zadnje dni — na naših gostilnah smo dobili nekaj napisov. Tako smo dobili »Gasthof Post« in »Gasthaus Mateusch«. Zadnjemu je pridejan tudi slovenski »Gostilna«, ki pa ves ponižeh čepi na zadnjem mestu. Kakor se vidi, bo to le za »lim«. Če ga imate samo za parado, tedaj dol z njim, drugače pa »adijo« oba »Gasthaus« in »Gasthof«. Ali smo mar na Pruskem? Če ne marate Slovencev v svojih »hofih« in »hausih«, tedaj jih lahko pri vstopu ven pomečete. Le neki mizar si je upal s slovenskim napisom na prvem mestu na dan. Slovenci smo pa seve mirne duše; pijemo ga radi in se zasučemo včasih, pa se ne vprašamo, kje, in ne vidimo in ne slišimo, kako se nam oni posmehujejo. — Dne 22. m. m. sta tukaj umrla Valentin Lužnik ali »Koteljski Rotšild« imenovan, star 82 let in velik dobrotnik naše cerkve, ter Žlosar, star 93 let. Malo prej pa Pežl, star 81 let in stari Križej, star 90 let. Imamo še nekaj takih starin, ki pravijo, da so bili stari »cajti« boljši od sedanjih.

Kotmaravas. (Zima — vzeta.) Zadnje tedne nas je sneg zelo oplašil. »Kaj bo s sadjem?« so se v strahu vpraševali gošpodarji. Zdaj pa je naenkrat konec vsega strahu in radost je zavladala v naši občini, vriskanje je bilo slišati daleč naokoli in

godci so pihali v svoja godala. Z eno besedo: vse je bilo v oblakih radosti in to po pravici, ker zdaj ne bo več slane, ne mrzlih vetrov, ne snega v naši župniji, ker Hobrov Gustl je iz Hodiš pripeljal Zimo in ji pred oltarjem obljubil zvestobo. Že prav, vsaj nam ni treba imeti strahu. Le trdno jo naj drži in mnogo srečnih let preživi ob njeni strani. — Tu je umrla 91 let stara Kolarca, menda je to bila najstarejša žena daleč naokoli.

Pozor!

30 — 50 kron ceneje kakor v vsaki tovarni ali zalogi kupite pri meni izvrstno kolo ali šivalni stroj. Popravila in pnevmatike po nizki ceni.
Matija Planko, Celovec, Šolska ulica št. 5-6-7.

Glasnik Slov. kršč. socialne zveze.

Prireditve.

Št. Jakob v Rožu.

Društvenega shoda v nedeljo, 20. aprila, se je udeležilo prav lepo število mož in mladeničev, ki so pazljivo poslušali gosp. Kristofa, živinorejskega inštruktorja Zadruga zveze v Ljubljani. Ta nas je opozoril na marsikatero napako naše živinoreje in nam podal mnogo koristnih naukov, kako naj izboljšamo svojo živino, kako naj redimo teleta, kako naj si oskrbimo dobrih krav mlekaric in kako naj se pravilno molze. Ker vlada za gospodarske stvari precej zanimanja, bo društvo še tudi v bodoče večkrat poizkusilo prirediti take shode.

Žvabek.

Ženski shod se je v nedeljo, 20. aprila, ob obilni udeležbi prav dobro obnesel. Prof. dr. Hohnjec, znani organizator štajerske mladine, je podal lepe zlate nauke za mladino. G. Kriegl je v vrtu semena sejati, zraven pa v navduševalnih besedah opominjal, kakšna vrtnarica naj bodi mati v družinskem vrtu. Vmes so lepo pele cerkvene pevke.

Vogrče.

Prvi ženski shod, katerega je kršč.-soc. zveza v nedeljo, dne 20. aprila, tukaj priredila, se je uprav sijajno obnesel. Udeležilo se ga je nad sto domačih deklet in žen, ki so pozorno poslušale govor č. g. dr. Hohnjeca, profesorja v Mariboru, ki je tako lepo slikal naloge in pomen ženske organizacije, moč in vpliv ženstva na človeško družbo, in znal med resne nauke vplesti tudi marsikatero šaljivo. G. Kriegl iz Celovca pa je navzoče gospodinje v duhu vodil po domačem vrtu in jih kaj poljudno učil umnega vrtnarstva. Glasna zahvala žensk za prejete nauke ob koncu shoda je bila najlepše priznanje gg. govornikom za njihov trud in uspeh obenem. Splošna želja je bila: naj prvemu ženskemu shodu sledijo kmalu drugi.

Društvena naznanila.

Veliki mladeniški tabor v št. Rupertu pri Velikovu. Na binkoštni ponedeljek se vrši veliki mladeniški tabor združen z Einspillerjevo slavnostjo v Narodni šoli v št. Rupertu. Ob 10. uri slovesna sv. maša s pridigo (pridiguje č. g. Poljanec), po maši shod. Govorita g. dr. Janko Brejc in g. dr. Lambert Ehrlich.

Celovec. V soboto dne 3. maja ob 8. uri ima v hotelu Trabesinger Slov. kršč.-soc. delavsko društvo svoj mesečni shod. Govori č. g. msgr. Val. Podgorc o 16stoletnem Konstantinovem jubileju.

Ženski shod v Škofičah se dne 4. maja ne vrši in se preloži na poznejši čas.

Slov. tamburaško društvo »Dobrač« na Brnci priredi v četrtek, dne 1. maja in v nedeljo, dne 4. maja, vsakokrat ob 7. uri zvečer v Zmetičah pri Brnci igro: »Miklova Zala« z lastno obleko. — Odbor.

Tolsti vrh—Guštanj. Na binkoštni ponedeljek popoldne ob 2. uri se vrši pri gosp. Osetu (Tolstovrška slatina) občni zbor Živinorejske zadruge za Tolsti vrh in okolico. Kmetje iz Tolstega vrha, Kotelj, Črneč, Prevalj ter iz vseh bližnjih in daljnih krajev se vabijo, da sami in s svojimi ženicami ter z mladimi pridejo na to važno zborovanje, kjer bo tudi važno gospodarsko predavanje

(poučni govor.) Govoril bode tudi gosp. Gril iz Velikova in gosp. župnik Rozman iz Črneč o važnosti živinorejskih pašnikov itd.

Cerkvene vesti.

Prezentirana sta na župnijo Presv. Trojice »Am Gray« č. g. Jan. Neubauer, kaplan v Meiseldingu; za Obirsko č. g. Nagel, župnik v Lipi nad Vrbo.

Prestavljena sta: č. gospod Boltežar Schmid, provizor pri Presv. Trojici, v Gradencg; č. gospod Rok Toinko, provizor na Obirskem, v Lipo nad Vrbo.

Podeljevanje nižjih redov in mašniško posvečevanje. Prevzvišeni knez in škof dr. Baltazar Kaltner bodo delili nižje redove (minores) v bogoslov. kapelici v Celovcu na praznik Presvete Trojice, to je v nedeljo, dne 18. majnika, višje redove in mašniško posvečevanje pa 6., 9. in 13. julija v stolni cerkvi.

Majnikovo pobožnost v stolni cerkvi vodi letos sloveči učenjak o. Camelli S. J. iz Gradca, znan po svojih poizkusih v brezzičnem brzojavljenju.

Steckenpferd-

lilijnomlečnato mlo

prej ko slej neuprno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. Po 80 h povsod.

Glasba.

Nove Hladnikove skladbe. Znani in priljubljeni glasbenik Ign. Hladnik je založil letos mnogo novih skladb, in sicer: a) »Himne za procesijo o presvetem Rešnjem Telesu«: 1. Sacris solemnis. 2. Verbum supernum. 3. Salutis humanae. 4. Aeterna rex. 5. Pange lingua. Cena partituri 1 K. Dobiva se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. Himne so komponirane vsaka za mešan in za moški zbor in so namenjene zborom po deželi, so melodijozne, lahke, pa efektne skladbe. b) »Večerni zvonček«, pesem za mešan zbor, ki je jako pripravna za šmarnične pobožnosti in bo gotovo ugajala. Opozarjamo nadalje na skladateljevo »Slovensko mašo« na čast Materi božji in napredujoče organizacije na Hladnikovo izvrstno skladbo za orgle: »Fünf fugierte Festspiele«, založeno pri Antonu Böhm & Sohn, Augsburg. — Vse skladbe so našim razmeram prikladne in se bodo pele z veseljem, ker so lahke, homofonne in blagoglasne. Upamo, da vzbudijo občno pozornost in jih toplo priporočamo.

Slovenske občine in slovenska društva! Spominjajte se v svojih proračunih »Slovenske Straže«!

Gospodarske stvari.

Mlekarstvo.

(Piše Fr. Krištof, živinorejski inštruktor.)

Notranje globoko vnetje vimena (volčič).

(Dalje.)

Pri zelo zatečenem vimenu je priporočati, naj se vzame posteljna rjuha, katero se s snažnim, zagretim predivom izpolni tako, da pride vime zavito v predivo, rjuha se pa priveže čez križ. Tako se kravi zdatno olajšajo bolečine na vimenu, ki je zdatno, vleče zaradi teže proti tlom, kar povzroča precejšnje bolečine. Predno se vime tako zaveže, je dobro namazati ga s surovim maslom, glicerinom ali s kafrnim oljem.

Nadalje je priporočati tudi, napraviti večkrat pod vime parno kopelj. Popari se seneni drob v leseni posodi (vedrici), postavi isto pod vime, ob straneh pa se zagrne do tal žival, da ostane kolikor mogoče veliko pare pod vimenom. Krave ostanejo pri tem jako mirne, ker kopelj bolnemu vimenu dobro dene.

Ako je vime potrebno segrevati, predno ga namažemo s kakšno mastjo, je najbolj pripravno, segreti večji kos železa in ga držati kravi pod vime v potrebni bližini.

Najnavadnejša sredstva, ki se dajo na deželi uporabljati, sem omenil. Ako gre za žlahtnejšo žival in je le mogoče dobiti živinozdravnika na pomoč, je to pač priporočati, ker lahko zdravljenje znatno pospeši in obvaruje žival pred večjo hibo, ki jih takšne bolezni imajo za posledice, n. pr. oglušenje enega ali več sescev.

Tej bolezni podobne posledice na vimenu zapusti tuberkulozno vime, ki se razširja polagoma in brez bolečin. Napade tudi najraje zadnji ali pa posamezne dele vimena, ki postanejo trdi. Mlečnost traja dalje brez posebnih izprememb. Bolezen ni ozdravljiva, akoravno se počasi razširja in je krava, ki bi dobila to bolezen, za pleme izključiti, ker se ta bolezen prenese tudi na mladiče. Mleko od tuberkuloznih krav se mora pred uživanjem dobro zavreti, da se tuberkuli bacili zamore. Tudi teletom in prašičem se sme dajati le kuhano mleko.

Mrzel zrak dohaja pri vdihanju najprej v gola-nec in v grlo. Zato ni čuda, da so zlasti bolezni v grlu zelo pogoste. Javljajo se s pokašljevanjem, hripavostjo, ščegetanjem v grlu, zasliženostjo in boleznim požiranjem. K sreči pa imamo doma vedno Fellerjev olajšujoči protikatarni zeliščni esenc-fluid z znamko »Elza-fluid« in moremo zato ta zla kmalu odstraniti. Kdor od naših čitateljev ga nima, naj ga hitro naroči 1 tucat franko za 5—kron pri lekar-narju E. V. Feller, Stubica, Elzin trg št. 67, Hrvatsko.

Pretekli teden se je izgubil v Škofičah ob jezeru pes jazbičar, rjave barve, ki čuje na ime »Pazi«. Ima nov ovratnik z znamko občine »Rückersdorf 45«. Proti nagradi naj se odda v župnišču Škofiče ob jezeru.

Hiša z inventarjem, živino in stavbnim lesom je skupno ali pa vsako posebej naprodaj. Se dá tudi v najem od 15 do 34 birnjev. — Janez Reichmann, p. Lesjak v Bilčovsu, p. Bistrica v Rožu.

Živinorejska zadruga v Tolstem vrhu,

r. z. z. o. z.

vabi na

redni občni zbor

ki se bode vršil

dne 12. maja 1913 ob 2. uri popoldne
v prostorih g. And. Oset
v Tolstem vrhu (Tolstovrška slatina).

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo tajništva.
3. Odobritev računskega zaključka l. 1912.
4. Poročilo revizijskega zapisnika.
5. Volitev odbora.
6. Slučajnosti.

Opomba. Ako bi ob določenem času ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje na istem kraju in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Pasemska perutnina in njena jajca za valjenje.

Cochin - China, Brahma, Langshan, Orpington rumene in bele, Plymouth Rocks, rdeče Rhode Island, Hondan, prtljkava kure-tina i. t. d. Cena za družino (1 petelin in 2 kure) K 50, eno nasajeno jajce 80 vin. Peking, Aylesbury in Bisamenton za družino 45—60 K, eno nasajeno jajce 100—150 vin. Bronastobarvni virginski snežnobeli purani za družino K 60, eno nasajeno jajce 150 vin. Velike Emdenske gosi, ena družina K 75, eno nasajeno jajce K 2. Lovski fazani (angl. Ring-fazani), ena družina K 35, eno nasajeno jajce K 1. Nadalje velike zaloge iglastega drevja, in sicer: Smreke, bele, črne in Weymoutsbori, macesni itd. 30—300 cm visoki za eno drevo 25—300 vinarjev. Drevje za živo mejo: Akacije, gladićian (Kri-stusovo trnje) 1—4 l, semenščaki 1000 kosov 12—55 K. Akacije in poletni hrasti 250—400 cm visoki, 1000 kosov 65—100 K, sadno drevje, lepotno grmičje, lepotna in drevoredna drevesa, rože itd. Glavni cenik zastoj. **Grof Sigmund Batthyány-jevo grajsčinsko oskrbnišče.** Csendlak pri Radgoni.

Denar je nekaj časa sem postal redek, se skriva in vedno težje postaja, zaslužiti si ga. Toda potreba življenja sili vsakega k boju za zaslužkom in kdor ga hoče dobro prestati, mora biti zdrav, krepak in trden. Zato rabimo, če ne moremo spati, če smo nervozni, trudni, če nam kri sili in če smo zdelani, Fellerjev prijetno dišeči zeliščni esenc-fluid z znamko „Elza-fluid“, ker krepi, krepi mišice in živce, hladi in oživlja. Kakor vedno iznova izvemo, odstranjuje celo zastarele skrninaste in protinove bolečine v prsih in drugod. 12 steklenic za 5 kron franko naj bi vsak naš čitatelj naročil pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elzin trg šte. 67, Hrvatsko, ker je to mala glavni, ki daje visoke obresti.

Loterijske številke.

Dunaj, 26. aprila: 45, 49, 56, 38, 64.
Trst, 23. aprila: 12, 13, 29, 82, 90.

Tržne cene v Celovcu

24. maj, travna 1913 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg				80 litrov (biren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica	—	—	—	—	—	—
Rž	21	62	23	—	12	96
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	—	—	—	—	—	—
Oves	21	55	23	—	7	70
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	32	16	—	—	20	—
Turščica	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—	—	—
Fižola rdeča	30	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	6	—	7	20	3	—
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—
Seno, sladko	9	—	11	—	—	—
„ kislo	6	50	9	—	—	—
Slama	3	80	5	—	—	—
Zelnate glave po 100 kos.	—	—	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	28		
Smetana, 1 „	—	90	1	20		
Maslo (goveje) . . . 1 kg	2	80	3	20		
Sur. maslo (putar), 1 „	2	40	3	60		
Slanina (špeh), pov. 1 „	2	10	2	30		
„ „ sur. 1 „	2	—	2	20		
Svinjska mast . . . 1 „	2	20	2	40		
Jajca, 1 par	—	16	—	26		
Piščeta, 1 par	2	80	3	60		
Race	—	—	—	—		
Kopuni, 1 par	—	—	—	—		
30 cm drva, trda, 1 m ²	2	80	3	60		
30 „ „ mehka, 1 „	2	50	3	20		
Živina	Počrez		100 kilogr.		Prigralo	Prodalo
			živa	zaklana		
	od do		od do	od do		
	v kronah					
Konji	—	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—	—
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—
„ za vožnjo	—	—	—	—	—	—
Junci	200	410	—	—	4	3
Krave	280	564	72	—	56	32
Telice	190	220	—	—	5	4
Svinje, pitane	—	—	—	—	156	1
Praseta, plemena	16	52	—	—	350	200
Ovce	—	—	—	—	—	—
Koze	—	—	—	—	—	—

! 500 kron !

Vam plačam, če moj uničevalec korenin „Riamazilo“ ne odstrani brez bolečin Vaših kurjih oces, bradavic, trde kože v 3 dneh. Cena lončku z jamčujočim pismom 1 K. Kemeny, Košice (Kaschau), I. poštni predal (12/829) Ogrsko.

V zalogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Kristusovo življenje in smrt

v premišljevanjih in molitvah.

Poleg Gašparja Erharda za Slovence priredil Štefan Kociančič.

Dva dela, druga izdaja.

Cena: Mehko vez. K 6.—, za družnike K 4.40, po pošti franko K 1.— več. — V dva dela trdo vez. z usnjatim hrbtom K 9.20, za družnike K 6.80, po pošti franko K 1.— več.

Revmatizem, protin, nevralgija in ozeblina

povzročajo pogostoma neznosne bolečine. Presenetljivo sigurno jih olajšuje in pomirjuje, izsesava otekline in nareja zopet gibljive ude ter odpravlja srbenje

CONTRHEUMAN

Besedna znamka za (mentholosalicil-ziran) kostanjev izvleček,

z vdrganjem, masžo ali obkladki. — 1 škatlica 1 krono.

Proti predplačilu K 1.50 se pošlje 1 škatlica
Proti predplačilu K 5.— se pošlje 5 škatlic
Proti predplačilu K 9.— se pošlje 10 škatlic

Izdelovanje in glavna zaloga v
B. FRAGNER-jevi lekarni

c. kr. dvornega dobavitelja, PRAGA III., št. 203.

Pozor na ime izdelka in izdelovatelja.

Dobiva se v Celovcu v lekarnah:
„Pri angelu“, Pavel Hauser, Viktor Hauser, H. Gutt.

Najboljši čas za sajenje iglastega drevja se je začel in traja do konca maja.

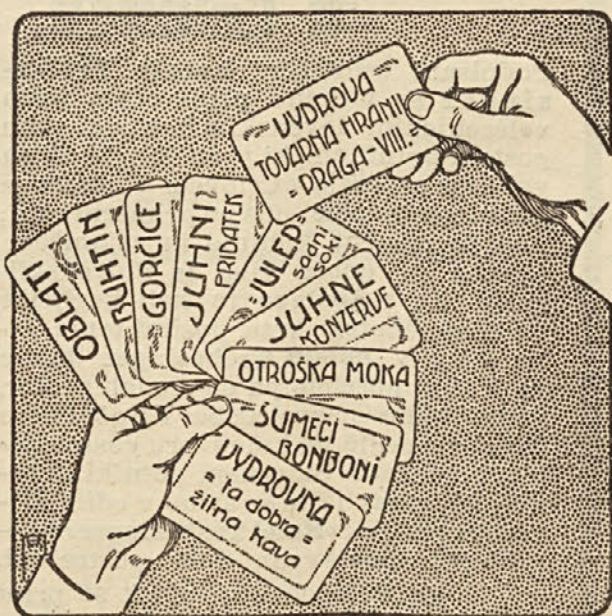
Smreke: 30–50 cm visoke 25 vin., 50–80 cm visoke 50 vin., 80–120 cm visoke 90 vin., 120–150 cm visoke 120 vin., 150–180 cm visoke 150 vin., 180–220 cm visoke 200 vin. za kos. Weimouthovi bori 30–300 cm visoki, kos po 70–300 vin., beli bori 30–300 cm visoki, kos po 70–250 vin., črni bori 30–100 cm visoki, 70–100 vin. za kos, mecesni 30–300 cm visoki, za kos 70–300 vin. Za sajenje na veliko posebno pripravne 4–5 letne smreke 30–60 cm visoke, za 1000 kosov K 50.—.

Hrasti: 3–5 letne sadike za 1000 kosov 15–25 kron, gladilice: 1–4 letne sadike 20–250 cm visoke, za 1000 kosov 12–55 kron. — Visokodebelne vrtnice: letošnje, pozimi požlahtnjene, kos po 80–100 vin., 100 kosov za 6–70 kron.

Velika zaloga sadnih, lepinskih in drevorednih drevesc, ki se do začetka majnika razpošiljajo. Nadalje pasemska kuretnina in njihova jajca za valjenje, lovski fazani in njihova jajca za valjenje.

Glavni cenik zastoj.

Graf Batthyányjevo grajsko oskrbnistvo Csendlak pri Radgoni.

Ponehale bodo vse kritike o Tolstovrški slatini,

ako jo sedaj poskusite, ko se je posrečilo vrelec moderno urediti in se je našel nov prtok, ki je močen na ogljikovi kislini. Sedaj lahko tekmuje „TOLSTOVRSKA“ z vsemi najboljšimi kislini vodami, ker zelo močira in ostane tudi čista. „TOLSTOVRSKA“ je sedaj najboljša zdravilna in namizna osvežujoča mineralna kislava voda. „TOLSTOVRSKA“ naročajo odlični zdravniki za se in za svoje bolnike ter za cele bolnišnice. TOLSTOVRSKA je bila odlikovana na dveh razstavah. Dobiva se v vseh boljših gostilnah, trgovinah in lekarnah ter pri podjetju TOLSTOVRSKI SLATINI, POŠTA GUŠTANJ, Koroško. — Zaboj s 25 % steklenicami stane le 5 kron. Prazne steklenice se sprejmejo v polnitev po najnižji ceni. Poskusite! Boste hvalili!

Abstinenti! Pijte le TOLSTOVRSKO SLATINO, ki vsled svežega, prijetnega okusa nadomesti vsako drugo pijačo!

Kadilci! Katore, zasliženje in druge bolezni v grlu najhitreje ozdravite, ako pridno sgrgate in pijete „TOLSTOVRSKO“ dijetetično namizno kislavo vodo.

Kupijo se 1 1/2 l steklenice v vsaki množini.

50 2/3 l 9 K 50 1/2 l 11 K 25 1 1/2 l 10 K z zabojem in steklenico vred.

Strogo solidna in hitra postrežba.

Pijte domačo kislavo vodo, ki je sedaj bolj dobra kot druge kislave vode!

Slovenec, podpirajte „Mir“ z inseriranjem!

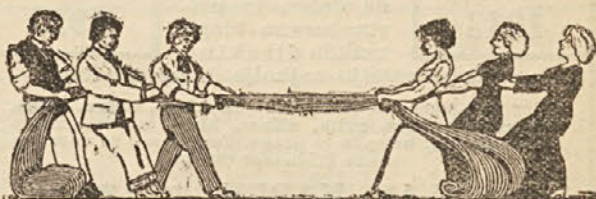
Moja žena

in vsaka umna in štedljiva gospodinja uporablja namesto dragega kravjega surovega masla za kuhinjo ali za na mizo boljši, bolj zdrav, tečni, izdatnejši in skoro za polovico cenejši

„Unikum“-margarin.

Dobiva se povsod ali naročuje direktno.

Združene tovarne margarina in surovega masla, Dunaj, XIV., Tiefenbachgasse 59.

Najboljše in najmodernejsše sukno za moške in volneno za ženske obleke razpošilja najceneje

Jugoslovanska razpošiljalna R. Stermecki, Celje 308.

Vzorci in cenik čez tisoč stvari s slikami poštne prosto.

Za lajšanje in pomirjevanje kašlja in hripavosti

pri otrocih in odraslih

Je po poročilih sto in sto zdravnikov dragocen in učinkujoč prijetno okusen izdelek

THYMOMEL SCILLAE

dragocen in gotovo učinkujoč izdelek.

Besedna znamka zavarovana.

Lajša krčeviti kašelj, zmanjšuje njegovo ponavljanje, pospešuje njegovo razslizanje in pomirjuje kašelj ter odstranjuje težko dihanje.

1 steklenica 2.20 K. Po pošti proti predplačilu 2.90 K pošilja franko 1 steklenico, 7.— K 3 steklenice, 20.— K 10 steklenic. Ne dajte si usiljevati nadomestnih sredstev.

Povprašajte pri svojem zdravniku.

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-jevi lekarni,

c. kr. dvornega dobavitelja,

PRAGA-III., št. 203.

Pozor na ime izdelka,

izdelovatelja in var-

stveno znamko.

Dobiva se v Celovcu v lekarnah: »Pri angelu«, Pavel Hauser, Viktor Hauser, H. Gutt.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

CEFIRE
1913

Ne smete pozabiti,

da dobro in pri-
stnobarvno blago
vsakdo direktno

KANAFASE
1913

Kdor rabi lanene in bombažaste kanafase, cefire, rjuhe,
damaste, batiste, svilo, atlase, blago za dame in go-
spode, platno, brisače in druge tkanine, naj se obrne na
znano krščansko trgovko

JAROSLAV MAREK

ročna tkalnica
št. 39

v Bistrem pri Novem mestu ob Met. Češko.

Vzorci se pošiljajo zastoj in poštnine prosto.

V zalogi imam tudi veliko množino ostankov cefira, de-
lena, kanafasa itd. in razpošiljam v zavojih po 40 m za
16 kron, prve vrste za 20 kron, najljepše vrste za 25 kron
franko po povzetju. — Od ostankov se vzorci ne pošiljajo.
— Srajce za gospode iz cefira in oksforda 1 komad po
K 1.80, 2.20, 2.60, 3.—, 4.— in 4.50. — Odjemalcem naj-
manj 6 srajc pošljem poštnine prosto. — Pri naročilih za-
došča navedba širine vratu. — Dopisuje se slovensko. —
V enem letu nad 300 priznalic od Slovencev.

Ugodna prilika!

Proda se hiša, 1/4 ure iz trga Gušta-
nja, v ravnini, 5 oralov sveta, goto-
vine je treba okrog 2000 K. Več pove
Franc Lečnik v Guštanju (Koroško).

Ne le
dobra,
ampak

najboljša kosa na
svetu je

**„Vulkan“-
kosa**

ki jo oddaja edino le trgovina
železja „pri zlati kosi“
(poleg gostilne „pri Tigru“)

J. B. Hafner
v Celovcu,

Paradeisergasse 3,

kjer se dobijo tudi srpi,
kamni (osle), motike,
grablje, sploh železje
vsake vrste točno in po najnižjih cenah.

Preprodajalci kos se iščejo v Podjuni in v Rožu.

Albin Novak v Sinčivasi

trgovina z manufakturnim in špecerijskim blagom
ter vinom, zaloga cerkvenega olja, cementa in pre-
moga, priporoča svojo vedno svežo zalogo ter raz-
pošilja po železnici in po pošti izborna gorljivo
cerkveno aparat-olje, à la Guillon-stenje, kadila,
pristna štajerska, goriška in tirolska vina.

Za abstinence brezalkoholne pijače, kakor:
malinov, breskv, hrušov in jabolčni sok.
Cene solidne, postrežba točna.

Pes

čistokrvni, beli špic, z usnjatim ovratnikom
ter tablico z napisom „Eberndorf-Kazaze“,
se je dne 24. aprila nekam zatekel. Kdor bi
vedel zanj, naj blagovoli sporočiti ali psa
oddati proti odškodnini v župnišču
v Kazazah.

Izpodbuda

k delu se pospešuje
z dobro prebavo.

— Priznana domače
zdravilo iz učinku-
jočih zeliščnih snovi,
skrbno pripravljeno,
ki poživilja, pospe-
šuje in urejuje pre-
bavljanje in tek do
jedli pospešuje ter
učinkuje mirno in

brezbolestno čiščenje in tako odstranjuje po-
sledice nezmernosti, pogrešene diete, pre-
hlajenja in neprijetne zapeke, n. pr. gorečico,
napihovanje, povzročeno s preobilno kislino,
krčne bolečine pomiruje in odstranjuje, je

Dr. ROSE BALZAM za želodec

iz lekarne B. Fragnerja. Glavna zal. v lekarni
c. kr. dvorni dobivatelj

B. FRAGNER,
„Pri črnem orlu“, Praga, Mala Strana
št. 203, vogel Nerudove ulice.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto.
1 velika steklenica 2 K, 1 mala steklenica
1 K; po pošti proti predplačilu K 1.50 za malo
steklenico, K 2.80 za veliko steklenico, za
K 4.70 se pošljejo 2 veliki steklenici, za K 8
se pošljejo 4 velike steklenice, za K 22 pa
14 vel. stekl. na vse postaje Avstro-Ogrske.

Zaloge v lekarnah po vsej Avstriji.

SVARILO! Vsi deli zavoja
so opremljeni z var-
stveno znamko

Franc Klavora

trgovec v Bovcu, Primorsko

ima veliko zalogo mastnega izvrstnega
sira kakor tudi skute naprodaj. Cena siru
je K 174— za meterski stot, skuti pa K 110—
za meterski stot v Bovcu. Obenem se naj-
vljudneje priporoča slavnemu občinstvu.

Ker ni mogoče na mnogoštevilna vprašanja po-
sebe odgovoriti, naznanjamo tukaj, da imamo še
velike zaloge

sadnih, lepotilnih in drevorednih drevesc,

zlasti lepe marelice, črešnje, hruške, jabolka itd.
Cena: Jabolka kos od 30 vin. naprej; marelice, čre-
šnje, hruške kos od 1 krone naprej. Vrtnice: letos
po zimski požlahtnjenosti visokodebelne kos po 80—100 vin.,
za 100 kosov 60—70 kron. Najboljši čas za sajenje
iglastega drevja se je začel in traja do konca
majnika. Smreke 30—220 cm visoke kos po 25—200 vin.,
Weimouthovi bori 30—300 cm vis. kos po 70—300 vin.,
beli bori 30—300 cm visoki kos po 70—250 vin., črni
bori 30—100 cm vis. 70—100 vin., mesecni 30—300 cm
visoki kos po 70—300 vin., — Za sajenje na veliko
posebno pripravne 4—5 letne smreke 30—60 cm vi-
soke za 1000 kosov 50.— Hradi: 3—4 letne
mladike po 1000 kosov 15—25 kron. — Gladicije:
1—4 letne mladike 20—250 cm visoke za 1000 kosov
12—55 kron. Nadalje pasemska kuretina in njena jajca
za valjenje, lovski fazani in njihova jajca za valjenje.

Glavni cenik zastoj. Grof Žiga Batthyanyjevo
grajščinsko oskrbništvu, Csendlak pri Radgoni

Edino slovensko narodno trgovsko-obrtno podjetje

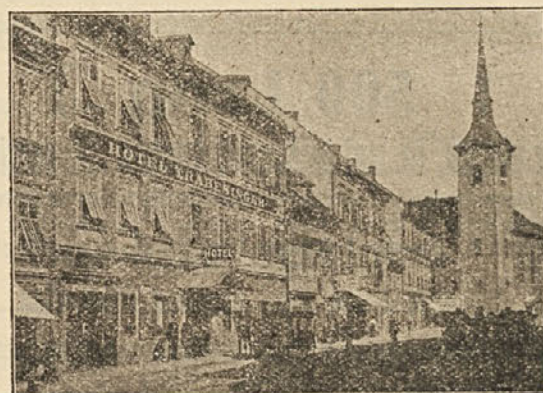
Hotel Trabesinger

v Celovcu, Velikovaška cesta št. 5.

Podpisani voditeljci hotela Trabe-
singer se vljudno priporočata vsem
veleocenjenim slovenskim in slovanskim
gostom-potnikom, ki prenočujejo ali za
več časa ostanejo v Celovcu. V hotelu se
dobe lepe, snažne sobe po primerni ceni;
nudi se izborna kuhinja in zajamčeno
pristna in dobra vina iz Slovenskih
goric. Na razpolago je tudi kegljišče
poleg senčnega vrta, pozimi toplo za-
kurjeno. V hotelu Trabesinger dobite
vsak dan, posebno pa ob sredah zvečer,
prijetno slovensko družbo. V poletnem
času pričakuje na kolodvoru gostov do-
mači omnibus. Slovenski potniki in ro-
doljubi, ustavljajte se samo v edini slo-
venski gostilni »Hotel Trabesinger« v Ce-
lovcu, kjer boste vedno dobro postreženi.

Za mnogobrojen obisk se priporočata voditeljci hotela

Alojzija in Josipina Leon.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 8,000.000.

Rezervni fond okroglo K 1,000.000.—.

Denarne vloge na
knjižice se obre-
stujejo po

4 3/4 %

od dneva vloge
do dneva vzdiga.
Rentni davek
plača banka sama.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in
vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke
proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spiljetu, Trstu,
Sarajevu, Gorici, Celju in ekspozitura v Gradežu.

Denarne vloge v tekočem računu obrestujejo se:

proti 30 dnevni
odpovedi po **5 %**

proti 60 dnevni
odpovedi po **5 1/2 %**